

Dankdag 2016

Psalm 65 & Ruth 1-2

- Schildwolde, 2 november 2016
- Kees van Dusseldorp

liturgie middagdienst

votum en groet

Ps.24:1

gebed

lezen: Psalm 65

kindervertelling Ruth (met ppt)

themaalied 1: groep 1-4

themaalied 2: allen

preek

Ps.65:1,5,6

poppenspel + gesprekje

dankgebed

Gz.145

collecte

Gz.168

zegen

liturgie avonddienst

votum en groet

Gz.145

gebed

lezen Psalm 65

Ruth 2:2-13

themaalied 2 (allen)

preek

Ps.65 (berijming 'Levensliederen')

dankgebed

collecte

Ld.393

zegen

Gemeente van Christus,

** danken moet je leren

Dankuwel!

Eigenlijk is dat voldoende voor dankdag.

Daar gaat het toch om.

Daar komt het op neer.

Alles wat we zingen, wat we zeggen, wat we horen.

Dat we dankuwel zeggen tegen God.

Maar misschien heb je dat ook al wel gedaan.

Vandaag, gisteren. Misschien wel elke dag die je leeft.

Dankuwel! Het kost een seconde om dat te zeggen.

En nu besteden we er een uur aan.

En eerst een hele preek.

Omdat je danken moet leren.

Want dat éne woord, dankuwel, dat bevat een hele wereld.

Wie bedank je? Wie is die God?

Waarvoor bedank je precies?

Hoe dankbaar voel je je bij dit dankuwel?

Hoe zeg je het zó, dat het bij God ook overkomt?

Hoort er ook een cadeautje bij?

Danken moet je leren.

Dankuwel!

Kinderen leren het al vroeg.

Als oma een cadeautje geeft.

Of de slager een plakje worst.

Wat zeg je dan?

Dankuwel!

Je blijft het zeggen in je leven.

Tegen al die mensen van wie je iets krijgt.

Of die iets voor je doen.

Of met wie je gewoon heel blij bent.

Soms moet je eraan herinnerd worden.

Soms word je er stil van.

Maar soms is het ook lastig om blij te zijn.

Omdat jij iets krijgt, wat anderen missen.

Wij hebben voorspoed, maar zij niet.

Wij hebben een goede oogst, maar zij niet.

Wij hebben vrede, maar zij niet.

En toch zeggen zij ook dankuwel.

Dan blijven wij niet achter.

Maar wel op een andere manier.

Omdat het niet vanzelf spreekt.

En omdat je tegelijk ook bidt voor hen.

En van je rijkdom gaat delen.

Danken moet je leren.

**

Wij willen het vandaag leren.
Met Psalm 65.
Een klassieke psalm bij dankdag.
Een psalm voor kinderen van God.
Die verder gaat dan danken.
Die ook leert loven en juichen.
Bij een goede oogst.

De oogst is goed.
De grasopbrengst was bovengemiddeld.
Graan en maïs deden het prima.
Aardappels iets minder dan vorig jaar, maar niet slecht.
De stapels bieten bij de weg, daar zijn ze nog mee bezig.
Appels en peren waren er uitzonderlijk veel.
Alleen de prijzen stonden onder druk.
Op melk en fruit moet ingeleverd worden.
Waardoor het voor boeren soms toch moeilijk is om het bedrijf goed te houden.
Eten en drinken is er genoeg.
Maar niet heeft evenveel middelen om ervan te genieten.

Het gaat dus niet alleen om de oogst.
Maar ook om de manier waarop we ermee omgaan.
En hoe we die verdelen.
Het zijn ingewikkelde processen.
Met grote gevolgen voor je dankbaarheid.
En voor je zorgen.
Soms wordt het zo ingewikkeld.
Vooral als je kijkt naar je eigen wensen.
Naar je tekorten.
Naar wat anderen meer hebben.
Of wat anderen minder kunnen.

We maken het gemakkelijk nog breder.
Dankdag, niet alleen voor gewas, maar ook voor arbeid.
Voor welvaart en economie, voor onderdak en veiligheid, voor gezondheid en plezier.
De vragen stapelen zich op.
Vaak wordt het er moeilijker van.
Om oprecht en blij dankuwel te zeggen.

De Heer legt ons een dankpsalm op de lippen.
Die onze blik niet naar beneden trekt. Naar ons leven.
Maar naar boven.
Te beginnen bij het graan.
Dat in de wind staat te wuiven.
Met dikke, glanzende korrels.
'Zij zingen en juichen elkaar toe,' zegt de Psalm.
Ze brengen eer aan God.

**

Zullen we eens naar hen luisteren?
Naar die zingende korenaren?

Hoe komen jullie zo groot?
Hoe komen jullie zo mooi?
Wie maakte jullie tot zo'n prachtig gouden veld als een eenheid van duizenden aren?
Hoe komt het dat jullie zoveel mensen gelukkig maken?

*Dat komt door God!
Hij maakte onze grond vruchtbaar.
Hij bewerkte de akker. Egaliseerde de grond.
Hij bracht zonneschijn en regen.
Hij bracht ons tot bloei en zegende ons!*

Maar ik heb Hem nooit gezien!
Ik zag wel de boer met zijn trekker.
Met de ploeg in januari.
Met de kunstmeststrooier in februari.
Met de zaaicombinatie in maart.
Met de onkruidverdelger in april.
Met de spuitmachine tegen ongedierte en ziektes in de zomer.
En met de geweldige maaidorser in augustus.
Waar was God?

*Weet je dat niet?
Het was God die de boer zijn mogelijkheden gaf voor ons.
En zijn inzicht, zijn kracht en zijn ervaring.
Het was God die ons in de zomer genoeg regen gaf om niet te verbranden.
En in de nazomer genoeg zon om door te rijpen.
Het was God die de mogelijkheid van ontkiemen en groei in ons heeft gelegd.
Je kon ons bijna horen groeien.*

Hoe weten jullie, dat het God was?
*Omdat mensen ons niet gemaakt en bedacht hebben.
Omdat God de God van het leven is.
En leven is zoveel meer dan wetenschap en techniek.
Omdat God de seizoenen geeft.
Omdat ons bestaan een bedoeling en een betekenis heeft.
Jullie kunnen van ons leven. En God dienen.
En omdat jullie gebeden hebben. En voor ons danken.
Daarom juichen wij en zingen wij.
Samen met de maïs en de bieten.
Met de koeien en de schapen.
Tot eer van de Schepper die voor ons zorgt.
En die voor jullie zorgt.
Zing je met ons mee?
Om Hem te loven?*

**

De korenaren wijzen ons op God.
De dieren wijzen ons op God.
Zo begint dankbaarheid bij God.
Niet bij onze ervaring of onze wensen.
Maar bij de geschenken van de Heer. Dankuwel!

Wie is die God eigenlijk?
Dat ga je vragen als je Hem wilt bedanken.
Stel dat jij een mooie bos bloemen krijgt afgeleverd.
Dan wil je weten van wie het is.
Van je vriendin? Van je baas? Van de koningin?
Dat maakt verschil.
Niet voor je dankbaarheid.
Maar wel voor de manier waarop je bedankt.
En voor hoe je je voelt in de relatie.

Danken trekt je blik omhoog. Wie is God?
Over Hem is veel over te vertellen.
En toch blijft Hij ook altijd een geheim.
We kunnen Hemzelf niet zien.
Maar ontdekken wel zijn voetstappen op aarde.
Van kracht en creativiteit.
We kunnen Hem niet doorgronden.
Maar ontvangen wel zijn genade en zijn liefde.
Door Jezus Christus, door zijn Geest, door zijn mensen.

Hij is de God die de bergen heeft vastgezet, zingt Psalm 65.
Hij is de God die het geraas van de zee tot bedaren brengt.
En het gebulder van de golven.
En het tumult van de volken.
Al die momenten en plekken waar je je klein voelt worden.
De machten die we niet onder controle hebben.
En toch staat God erboven. De God die machtiger is.
En soms zomaar een wending geeft aan het weer.
Een doorbraak in een oorlog.
Een doorgang in het verdriet.
En soms ook niet.

Het is geen wonder dat vrijwel alle mensen een besef hebben van een hogere macht.
Er moet wel 'iets' zijn, zegt men.
Er is teveel dat wij niet begrijpen, niet organiseren, niet controleren.
Die God kennen wij. Want Hij heeft zich bekend gemaakt.
Daarom horen wij de lofzang van de schepping en lezen wij de taal van het graan.
Het richt onze blik omhoog.
En brengt ons op de knieën.
Want Hij die het graan laat groeien, is ook de God die regeert.
Over natuurkrachten en mensenmachten.

**

Dankuwel!
Dat gaat dan wel even anders klinken.
Tegenover zo'n God.
Dan is er eerst iets anders nodig.
Normaal gesproken durft een sterveling de Eeuwige niet aan te spreken.
Zelfs een dankwoord of een eerbetoon klinkt uit onze mond vals.
De macht van God legt onze onmacht bloot.
Het licht van God maakt donkere schaduwen zichtbaar.
Van onze fouten en tekorten.
Van ons egoïsme en onze beperkte horizon.
Heer, ontferm u over ons!

'Gelukkig de mensen die U hebt uitgekozen en geroepen om bij U te komen'.
Zo zingt Psalm 65. Hij moet van Hem uitgaan.
Hij roept en ik mag komen.
Hij geeft en ik mag ontvangen.
Hij komt en ik mag meedoen.

Daartussen zit de vergeving. Zo legt de psalmist ons op de lippen.
Want zonden en fouten blokkeren het contact.
En verbreken de relatie.
Maar God doet recht. Hij maakt recht en redt ons.
Mensen hopen op Hem en roepen tot Hem.

Het moet van Hem uitgaan.
En het is van Hem uitgegaan.
God vergeeft. Er is verzoening voor mensen.
Er is een tempel op aarde gekomen.
God heeft ervoor gekozen op de Sion te wonen.
Zo zingt deze Psalm.
Jezus Christus is de nieuwe tempel.
En de kerk de woonplaats van God onder de mensen.
Hoe wonderlijk groot is zijn genade!

Daarom is er voor mensen een plek om bij God te wonen.
in de voorhof van de tempel. Het leven in zijn nabijheid.
En in verwachting van de vereniging met de Heer.
Er is voor Gods kinderen ruimte om te genieten.
Van het goede dat God geeft.
Hoe wonderlijk groot is zijn genade!
Er is voor aanbidders reden en gelegenheid om te danken.
Om te loven en te zingen.
Zelfs als er weinig te besteden is.
Als de zorgen onoplosbaar lijken. Het verdriet je overvalt. De angst groot is.
Want niet alleen Gods macht is groter.
Maar ook zijn genade oneindig rijker.
En zijn liefde duurt eeuwig.

**

Dankuwel!
Het is een klein woord.
Maar wat is er veel te leren.
Wat is danken, wie dank je, waarvoor en hoe?

We hebben een hele weg afgelegd.
Van de juichende korenaren.
Naar het leven in de voorhof van Gods woning.
Om het danken te leren.

Een danklied voor de oogst.
Voor de God die machtiger is dan de grootste krachten.
En die met zijn goedheid ons opzoekt.

Zo gaat het koren ruiken naar Gods genade.
Zo brengt het gewas ons tot aanbidding.
Zo brengt de oogst ons op de knieën.
En krijgt danken een diepe klank.
Besef van zonde. En van onverdiende genade.
Besef van kleinheid. En van zijn onvoorstelbare macht.
Besef van afhankelijkheid. En van zijn trouwe zorg.

Dankuwel!
Het kost maar een seconde om het uit te spreken.
Maar het is goed om er wat meer tijd voor te nemen.
Om je *hoofd* achter het danken te krijgen.
En je dankbaarheid voor God in te vullen.
Om je *hart* achter het danken te krijgen.
En je verbondenheid met God te vieren.
Om je *handen* achter het danken te krijgen.
En je dienstbaarheid aan God in praktijk te brengen.

Het koren ruikt naar Gods genade.
Daarom is danken niet vrijblijvend.
Het maakt je tot een medeplichtige.
Om Gods gaven goed te gebruiken.
Voor jezelf en anderen.

Danken is niet vrijblijvend.
Het maakt je tot een getuige.
Van Gods goedheid, van christelijke levenskunst en van geestelijke hoop.
Getuige met daden en acties.
En soms ook met liederen en woorden. Zoals vandaag.
U komt de lof toe! Dankuwel!

Amen